

SUURIRUHTINATAR JA PYHITTÄJÄMARTTYYRI ELISABETH

Heikki Alex Saulamo

Tsaaritar Aleksandran siskon, suuriruhtinatar ja pyhittäjämarttyyri Elisabethin muistopäivä on 5.7. Jo maailmassa hän herätti huomiota sekä sisäisesti että ulkoisesti kauniilla olemuksellaan. Hänessä naisellisuus ja urhoollisuus liittyivät yhteen. Hän oli maanläheinen ja hänet oli jo pieninä opetettu siskonsa kanssa tuntemaan kaikki kodinhoitoon liittyvät asiat. Omasta tahdostaan hän liittyi Ortodoksiseen kirkkoon.

Elisabethin puoliso, suuriruhtinas Sergei Aleksandrovits räjähti palasiksi anarkistien pommitentaatissa. Myöhemmin suuriruhtinatar vieraili murhatyön tekijän luona anteeksiannon hengessä. Hänen miehensä hautamuistomerkkiin kirjoitettiin sanat: "Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä he tekevät."

Miehensä kuoleman jälkeen suuriruhtinatar vetäytyi maailmasta palvelukseen Jumalaa. Palatsin hän vaihtoi kahteen huoneeseen. Monille yläluokan edustajille se oli jonkinlainen skandaali, eivätkä he voineet ymmärtää tai hyväksyä sitä. Ystävien kyynelistä ja toisten juoruista ja loukkauksista huolimatta hän jatkoi päättäväisesti tiellään. Hän alistui täyteen kuuliaisuuteen pyhän Zosiman erakkolan vanhuksille.

Hän perusti hyväntekeväisyyttä harjoittavan sisariston ja Martan ja Marian luostarin. Sisariston tarkoitus oli yhdistää Marian "hyvä osa" Martan palvelutehtävään. Asemastaan huolimatta Elisabeth ei halunnut kulkea omia polkujaan, vaan oli kuuliainen Kirkon perinteelle ja piispoille. Erytystä huomiota hän kiinnitti slummeissa, epämääräisissä paikoissa ja olosuhteissa syntyneisiin lapsiin. Jotkut otettiin asumaan orpokotiin, toisille tarjottiin apua siellä, missä he elivät. Myös hänen sydäntään lähellä oli yhdistys, joka huolehti Pyhällä maalle matkaavista pyhiinvaeltajista.

Ensimmäisen maailmansodan aikana hän antautui palvelemaan sairaita ja haavoittuneita sotilaita, joiden luona hän vieraili sekä sairaaloissa että rintamalla. Sodan aikana hänen saksalainen syntyperänsä aiheutti pahanilkistä juoruilua kuten keisarinnaakin kohtaan, mutta hän kantoi sen tyynesti.

Tyynesti hän suhtautui myös vallankumoukseen. Hän piti ihmisiä harhaan johdettuina lapsina. Keisariperheen kohtalosta hän sanoi, että se puhdistaa heidät moraalisesti (hengellisesti) ja tuo heidät lähemmäksi Jumalaa.

Kun kommunistit ensimmäisen kerran tulivat Martan ja Marian luostariin, hekin olivat vaikutettuja Elisabethin persoonasta. He jopa tukivat sisaristoa aineellisesti. Sisarten onniteltua häntä koettelemuksen onnellisesta päätöksestä hän sanoi: "Nähtävästi emme ole vielä arvollisia saamaan marttyyrikuunuja."

Pian tilanne muuttui ja pääsiäisenä 1918 suuriruhtinatar vangittiin ja lähetettiin Jekaterinburgiin. Siellä hän sai asua luostarissa ja osallistua palveluksiin. Sitten hänet siirrettiin Alapajevskiin, jossa häntä pidettiin vangittuna eräässä koulussa yhdessä uskollisen kumppaninsa sisar Varvaran sekä joidenkin ruhtinaiden kanssa.

5/18 heinäkuuta heidät vietiin yöllä autoon, kuljetettiin kaupungin ulkopuolelle ja haudattiin ilmeisesti elävältä vanhaan kaivoskuiluun. Kuten myöhemmin havaittiin, suuriruhtinatar oli loppuun saakka yrittänyt hoitaa pudotuksen pahasti haavoittamia kumppaneitaan. Paikallisten

mukaan maan uumenista kuului pitkään jälkeenpäin ylimaallista laulua.

Erinäisten vaiheiden jälkeen heidän jäännöksensä päätyivät Pyhälle Maalle, jossa hautauspalveluksen toimitti Jerusalemin patriarkka Damianos, ja pyhittäjämarttyyri Elisabethin jäännökset haudattiin pyhän Maria Magdalenan kirkon kryptaan.

Lähde: <http://www.orthodoxinfo.com/general/duchess.aspx>